

HIIUMAA VALLAVALITSUS

Eesti Geoloogiateenistus
taotlus@egt.ee

Teie: (Maa-amet) 23.12.2024 nr 6-3/23/3138-7
Meie: 31.08.2026 nr 9-6.1/2687-29

Vastuskiri Hiiumaa valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu kooskõlastamata jätmisele

Hiiumaa Vallavalitsus on 13.12.2024 kirjaga nr 9-6.1/2687 saanud Maa-ametile kooskõlastamiseks Hiiumaa valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande eelnõu, millele on Maa-amet saanud vastuse 23.12.2024 kirjaga nr 6-3/23/3138-7. Kirjas on välja toodud 5 teemat, mis vajavad täiendavat tähelepanu.

Tulenevalt 01.01.2025. a jõustunud MaaPS muudatustest, mille kohaselt täidab varem Maa-ameti geoloogiaalased ülesandeid nüüd Eesti Geoloogiateenistus, saadame vastused otse teile.

Nõustume osaliselt ning viime sisse soovitud muudatused. Punktides 3 ja 4 märgitud tähelepanekud ei saa olla mittekõõlastamise alus, kuna üldplaneeringuga seatavad soovitusliku iseloomuga tingimused ei kujuta endast piiranguid, mida saaks käsitleda MaaPS § 14 märgituga vastuolus olevatena.

Saadame muudetud sõnastuses seletuskirja uuesti kooskõlastamiseks ning palume kaaluda üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruandele Eesti geoloogiateenistuse poolse kooskõlastuse andmist käesolevas kirjas toodud argumente arvesse võttes.

1. Kirjas toote välja, et kaardirakenduses ja põhijoonise väljavõtetel ei ole märgitud Kõpu liivamaardlat (registrikaart nr 849) ja Hiiumadala liivamaardlat (registrikaart nr 40) ning palute andmeid ajakohastada.

Vastus: Uuendame alusandmeid, kuid selgitame, et mereala ei kuulu üldplaneeringu planeeringualale.

2. Kirjas toote välja, et kaardirakenduses ja põhijoonise väljavõtetel on mäetööstusmaa maa-ala märgitud mäeeraldiste ulatuses, mitte mäeeraldiste ja selle teenindusmaade ulatuses. Lisaks ei ole Käina meremudamaardlal ja Käina II meremudakarjääri mäeeraldistele ja nende teenindusmaadele märgitud mäetööstuse maa-ala juhtotstarvet. Palute kõigile kehtiva loaga ja Keskkonnaametis menetluses olevatele taotletavatele mäeeraldistele ja nende teenindusmaadele anda planeeringus mäetööstuse maa-ala juhtotstarve.

Vastus: Lisame mäeeraldistele ka teenindusmaa. Merealale ei saa juhtotstarvet üldplaneeringuga määrata kuna see ei kuulu planeeringuala koosseisu.

3. Kirjas on märgitud, et seletuskirja peatükis 16 „Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine“ seatud nõuded, et *vältida uute maardlate avamist enne kui piirkonnas olevate maardlate ressursid on ammendumas ja taastamistöödega alustatud*, piiravad maavarale juurdepääsu ja võivad halvendada majandustegevuse ressursiga kaetust olles sellisena vastuolus MaaPS §-ga 14. Ühtlasi palutakse muuta nõuded soovitusteks.

Vastus: Vastuolu seadusega sisustab Maa-amet esmalt asjaoluga, et üldplaneeringu peatükis 16 kirjutab Hiiumaa Vallavalitsus maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine on nõuete all: „vältida uute maardlate avamist enne kui piirkonnas olevate maardlate ressursid on ammendumas ja taastamistöödega alustatud;“. Hiiumaa Vallavalitsus selgitab samas, et tingimust rakendatakse olukorras, kus lubadega kaevandamiseks antud maavaravaru peetakse piisavaks (maavaravaru jätkub liiva ja kruusa osas eeldatavalt vähemalt kümneks aastaks ning lubja- ja dolokivi osas viietestkümneks aastaks ehk varustuskindlus on tagatud. Leiame, et eeltoodust ei tulene lausalist keeldu uute maardlate avamiseks, mida saaks käsitleda MaaPS § 14 alusel vastuoluks seadusega, vaid kohustusega loa väljastajale (kelleks ei ole kohalik omavalitsus) põhjalikult kaaluda uue maardla avamist olukorras, kus piirkonna varustuskindlus on tagatud. Eeltoodu tõttu täidab üldplaneeringu sõnastus just kohaliku omavalitsuse soovitusel laadis seisukohta.

4. Kirjas on märgitud, et seletuskirja peatükis 16 „Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine“ kaevandamisest põhjustatud häiringute leevendamiseks seatud tingimused, et *uusi maardlaid mitte kavandada eluhoonetele lähemale kui 0,5 km ning kaevanduse ja elamute vahele tuleb säilitada või rajada vähemalt 100m laiune kõrghaljastusega riba*, halvendab maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda ja üldplaneering on seega vastuolus MaaPS §-ga 14.

Vastus: Maa-amet toob välja olukorra, kus kohalik omavalitsus soovib täpsustada tingimusi maarava kaevandamisel, mille kitsendused on toodud MaaPS § 50 lg 10 alusel kaevandamisloa taotlemisel esitatavate nõuetena. Osundatud norm kohustab saama mäeeraldise või selle teenindusmaaga külgneva elamu omaniku(ke) nõusoleku. Seega on sobilik Maa-ameti kirjas osundatud põhimõtete: kaevandamisest põhjustatud häiringute leevendamiseks on erinevaid meetodeid, mitte ainult kõrghaljastuse säilitamine/rajamine. Kaevandatavate alade piirnemisel elamutega tuleb selgitada välja võimaliku keskkonnamõju esinemine ja ulatus (vastavavalt vajadusele keskkonnamõju hindamise läbiviimine; müra, tolmu ja vibratsiooni mõõtmine või modelleerimine jne) ning rakendada asjakohased meetmed kaasnevate keskkonnamõjude vältimiseks või leevendamiseks, rakendamine ulatuslikumale alale kui 100 meetrit elamust. Selline lähenemine ei oleks vastuolus MaaPS § 14 maavaradele juurdepääsu tagamise põhimõtetega.

Muudetud sõnastuses tingimus: Uute kaevandatavate alade piirnemisel elamutega tuleb selgitada välja võimaliku keskkonnamõju esinemine ja ulatus (vastavavalt vajadusele keskkonnamõju hindamise läbiviimine; müra, tolmu ja vibratsiooni mõõtmine või modelleerimine jne) ning rakendada asjakohased meetmed kaasnevate keskkonnamõjude vältimiseks või leevendamiseks, vajadusel nende rakendamine ulatuslikumale alale kui 100 meetrit elamust. Uusi kaevandusi soovitavalt mitte kavandada eluhoonetele lähemale kui 0,5 km.

5. Kirjas on märgitud, et seletuskirja peatükis 16 „Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine“ on öeldud, et teatud olukorras tuleb kavandatavale tegevusele küsida Keskkonnaministeeriumilt või valdkonna eest vastutava ministri poolt volitatud asutuselt luba ning KSH aruandes on viidatud koostöö tegemise vajadusele Maa-

ametiga. Kirjas on märgitud, et MaaPS alusel annab alates 01.01.2025 kooskõlastusi Eesti Geoloogiateenistus.

Vastus: Muudame üldplaneeringu seletuskirjas ja KSH aruandes sõnastust muutunud seadustele vastavaks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Omar Jõpiselg,
abivallavanem

Kirja koostas Kaire Nõmm,
Kaire.nomm@hiiumaa.ee